

Warszawa, 19.04.2024 r.

Szanowny Pan
Bartłomiej Sienkiewicz
Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Szanowny Panie Ministrze,

W imieniu Polskiego Komitetu Narodowego ICOM pragniemy wyrazić nasz niepokój związany z niedawną decyzją dotyczącą odwołania Pani Doroty Janiszewskiej-Jakubiak z funkcji Dyrektora Narodowego Instytutu Polskiego Dziedzictwa Kulturowego za Granicą Polonika.

Dorota Janiszewska-Jakubiak, historyczka sztuki i wieloletnia pracownica Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, poświęciła niemal całą swoją karierę ochronie dziedzictwa kulturowego za granicą, osiągając znaczące sukcesy. Zrealizowała blisko 700 projektów w 20 krajach, intensywnie współpracowała z Ukrainą w warunkach toczącej się wojny. Jej zasługi obiektywnie wydają się być bezsporne.

Decyzja Pana Ministra budzi zaniepokojenie również z uwagi na potencjalne ryzyko dla stabilności i ciągłości działań Instytutu. W naszym przekonaniu może negatywnie wpłynąć na ochronę i promocję polskiego dziedzictwa kulturowego poza granicami kraju. Oczywistym jest, że stabilność zarządzania, profesjonalizm oraz ciągłość są kluczowe dla jego ochrony. Pragniemy zauważyć, że podane do publicznej wiadomości przyczyny odwołania wydają się niewystarczające. Nawet wszczęcie postępowania wyjaśniającego przez rzecznika dyscypliny finansów publicznych nie przesądza o jej naruszeniu, a w tym jednostkowym przypadku, w chwili odwołania, postępowanie nie zostało nawet wszczęte. Tym samym wyrokowanie, że doszło do naruszeń wydaje się być oceną przedwczesną.

Niezmiennie podkreślamy znaczenie przeprowadzania transparentnych konkursów na stanowiska dyrektorskie, z uwzględnieniem opinii wszystkich interesariuszy oraz reprezentantów społeczności, co gwarantuje rzetelność i uczciwość procedur nominacyjnych. W związku z powyższym nie możemy nie poprosić także o uzasadnienie decyzji o powołaniu p. Sylwii Tryc na p.o. dyrektora Poloniki.

Polski Komitet Narodowy ICOM od lat zabiega o przemyślane i przejrzyste, a co najistotniejsze merytoryczne, decyzje kadrowe. Naszym obowiązkiem jest głośno artykułowanie potrzeb i oczekiwań środowiska, które w wielu zasadniczych kwestiach nie jest słyszane. Podejmujemy interwencje, zabieramy głos, ciągle głęboko wierząc w sens naszych działań. Na poziomie deklaracji słyszymy o potrzebie dialogu, ochronie polskiego dziedzictwa kulturowego i ogromnej roli pracowników kultury, doceniania ich pracy i szacunku do nich. Troska o los polskich instytucji kultury i ludzi, którzy z nimi związali swoje życie zawodowe, bezstronność i merytoryczny osąd jest obowiązkiem sprawujących władzę, nie przywilejem. Uprzejmie prosimy o ponowną, wnikliwą, analizę naszych obaw. Rewizja decyzji w kontekście jej długoterminowych konsekwencji dla ochrony i promocji dziedzictwa narodowego na arenie międzynarodowej jest w naszej ocenie niezbędna.

Z wyrazami szacunku

W imieniu Prezydium Polskiego Komitetu Narodowego ICOM
Przewodniczący PKN ICOM
Prof. dr hab. Robert Kotowski